

GHF- Gästrikeidrottens Historiska Förening

Nr 2 november 2001 - Strömsborgsvägen 8, 802 66 Gävle

— Redaktör och ansvarig utgivare: Kaj Annebrant, Sandviken —

Gefle Idrottsförening 120 år 2002

BÄST I FRIDROTT OCH FOTBOLL I DISTRIKTET

SM i friidrott 1915 på Strömdalens idrottsplats i Gävle. Hemmafavoriten Josef Ternström har tagit ledningen på 10 000 meter, men Runar Öhman, IK Göta, segrade på 32.30,6. Ternström, fyra i Gävle-SM, kom femma i terräng i OS i Stockholm 1912 och ingick i svenska guldlaget.

Gefle IF hade ett av Sveriges bästa fotbollslag 1901. Här ses A. Johansson, B.O Säfvenberg, D. Erlandsson, Isaac Westergren, C.D. Forsman, A. Hammar, F. Rydberg, Klingberg, Robert Carrick, sittande i mitten, och R. Holmqvist. S. Modin saknas på bilden.

Innehåll:

- 1 Gefle IF 120 år 2002
- 2 Ordföranden har ordet
- 3 Riksidrottsmötet
- 4 Egon och Ingvar fick diplom
- 5 Välbesökt årsmöte i Storvik
- 6 Stöveln berättar för Caroline
- 7 Svenne Berka eller Stig P?
- 8 Gunnar, SIF:are i 75 år
- 9 Tre SIF-veteraner
- 10 Historien om BK Havspilen
- 11 Vem är arkivansvarig?
- 12 Riksronden
- 13 Brottades i över nio timmar
- 14 Jernservens premiär 1944
- 15 Succé för Årsunda skidkafé
- 16 Kassörens ruta

Ordföranden har ordet

Året som gått har varit ett aktivt år

Det började med en första träff i Sandviken med Hälsinglands Idrottshistoriska Sällskap, en lyckad träff där vi beslöt att hålla tätare kontakter i fortsättningen.

Därefter var det dags för uppvaktningar av två hundraåringar. Först ut var Storviks IF tätt följt av Sandvikens AIK. Två fina gamla föreningar som bär sina år med heder.

Årsmötet hölls i Storvik i april månad. Medverkande var Ulf Jansson, f.d. sportskribent från Hofors som berättade gamla idrottsminnen.

Vid detta årsmöte uppvaktades fem 90-åringar, en 85-åring, fyra 80-åringar, en 75-åring och slutligen en 60-åring. Det var fyra föreningar och åtta f.d. aktiva och ledare.

Den 18-20 maj var det dags för Riksidrottsmötet 2001 i Gävle och Högbö. Föreningen ordnade med utställning och bildband i Gävle. I Högbö arrangerades en panel av kända f.d. idrottsprofiler från Gästrikland.

Den 6 oktober hade vi möjligheten att presentera vår förening i Storvik vid ett stort arrangemang i samband med en tåginvigning mellan Dalarna och Gästrikland.

Som avslutning arrangerades ett längdskid-kafé i Årsunda den 23 oktober. Den klubben har ju blivit en verklig plantskola med massor av goda ledare och skidlöften.

För social och stärkande samvaro anordnades i augusti en familjeträff för styrelsen i två dagar i Hälsinglands finnskogar. Där blandades skogsluft och koskit till angenäm styrka, maten lagades över öppen eld med Dan Anderssons toner i bakgrunden. Och med Hårgalåten på en lövad loge infann sig den rätta stämningen.

Jag tror att sådana här gemensamma träffar i en förening är viktiga. Att bli ett bra gäng som jobbar ideellt och försöker nå ut med ett budskap. Vårt är att ta vara på idrottens historia. Den är väl värd initiativ och engagemang.

Helge Rask

Sparkrav kan stänga Norra idrottsplatsen

Vi i Sandvikens idrottsråd och de fem föreningar som utnyttjar Norra idrottsplatsen mest vill veta vad kommunalpolitiker och Kultur o Fritid har för planer och tankar om idrotten i Sandviken i framtiden. Finns det någon strategi för att ge flera ungdomar möjlighet att prova på idrott, förbättra konditionen och öka jämställdheten?

Vi anser att en nedläggning av Norra IP är förödande för idrottsverksamheten.

I stället för att nedrusta eller stänga Norra IP är vi i Sandvikens idrottsråd och föreningarna Högbö AIK, Högbö GIF, IFK Sandviken, Sandvikens IF Ungdom och Sandvikens Skridskoklubb efter ett möte den 1 oktober eniga om att Sandvikens kommun istället borde titta på upprustning av idrottsplatsen och genom en allsidig konsekvensutredning se vad det kan ge för positiva effekter - och inkomster i framtiden.

Hur ser Sandvikens kommun på Norra IP:s kulturvärde, idrottsplatsen invigdes 1924?

Tankar på att riva ip för en nybyggnation av bostäder är inte realistisk då det rivs lägenheter.

Småhusbyggandet står där till stilla, och det är knappast brist på tomter i centrala Sandviken.

Norra idrottsplatsen bör vara en viktig del i genomförandet av "Håll Sverige i rörelse".

Kampanjen som Sandvikens kommun har efter vad vi kan förstå skrivit under eller anslutit sig till "Håll Sverige i rörelse". Hur går det ihop med tankar om nedläggning av Norra IP?

Möte, Norra idrottsplatsen 2001.10.01

Angående planer på nedläggning av Norra idrottsplatsen

Närvarande:

Sandvikens Skridskoklubb	
Högbö AIK	
Högbö GIF	
IFK Sandviken	
Sandvikens IF, ungdom	
Hammaraskolan	Kallad, ej närvarande
Västanby skola	"
Sandbacka skola	"

Sandvikens Idrottsråd, ordförande Lars Blomgren

GHF:s styrelse stöder idrottsrådet.

Det har hänt

Landslagscyklisten Alex Lindgrens prissamling från 1930- och 1940-talet visades upp under en helg i somras i Hamrånge hembygdsgård. Där fanns även tidningsurklipp från Sexdagars, SM och Nordiska Mästerskapen, där Alex, som gick bort 1999, hade del i ett lagguld.

Åsens by stod för värdskapet under hembygdsdagarna i Hamrånge.

Gästrikedrottens Historiska Förening bildad 1990

Våra uppgifter är:

- Stimulera till forskning kring olika idrotters uppkomst och utveckling i Gästrikland.
- Uppmuntra till att i samarbete med SISU starta studie-cirklar i idrottshistoria.
- Ordna kulturarrangemang, idrottskaféer för medlemmar och andra intresserade.
- Vara en resurs mellan föreningar och arkiv i kommuner och i länet.
- Verka för att arkivarie finns i alla föreningar.
- Samarbeta med andra distrikts idrottshistoriska föreningar, främst de i grannlän.
- Finnas med i det riksomfattande arbetet.
- Skapa en god gemenskap i GHF och stimulera medlemmarna att aktivera sig.

Styrelse 2001: Ordförande Helge Rask, Valbo, vice ordförande Anders Eriksson, Gävle, sekreterare Bo Nordlund, Gävle, och kassör Rune Holmgren, Storvik.

Övriga ledamöter: Kaj Annebrant, Sandviken, Karl-Otto Aspgren, Norrsundet, och Inga-Lisa Eriksson, Hofors.

Arkivarie: Lennart Andersson, Sandviken.

Adjungerade ledamöter: Lars Blomgren och Bruno Moström, båda Sandviken, och Nils Frölander, Gävle.

GHF på plats i Gävle och Högbo

UNDER RIKSIDROTTMÖTET, RIM

Vi tog bland annat fram ett bildspel till Riksidrottsmötet i konserthuset i Gävle 18-20 maj 2001. Temat var Så började det, och bilderna valdes ut av Kaj Annebrant. Framställandet, bilder och musik, gjordes i samarbete med Sandviken Television.

Bildspelet visades bland annat i Högbo Bruk, där GHF svarade för ett idrottskafé som nära hundralet RF-”guldmedaljörer” från hela Sverige bjöds på lördagseftermiddagen. I Hans Hiertas gårds hörstal intervjuades Walter Nyström, Svenska Dagbladets bragdman 1952, Nell (Sjöström) Ersson, Gävle, sprinter i olympiaden i Helsingfors 1952, Sigge Parling, känd som en av Djurgårdens ”järnkaminer” i fotboll under 1950-talet och VM-silver-man i Stockholm 1958, och Lennart Andersson, tung center i Sandvikens IF från 1955.

Sigge lämnade Forsbacka IK som 16-åring för SIF FIK hade inget juniorlag.

Fred Eklöf sa under vinterträningen till Sigge:

”Du blir med i A-laget med en gång”.

Men en svåger fick över Sigge till Sandvikens AIK. Djurgården lockade till sig Sigge 1949, men 19-åringen stod i mål i bandy för moderklubben. 1950 spelade han en match i landslaget i Helsingfors.

Djurgårdens lockbete var studier till VVS-ingenjör.

Sigge började som inner men blev vänsterhalv i Djurgården och svensk mästare 1955.

- Men det största för mig är VM 1958.

Han sätter i efterhand betyg på några av de svenska VM-hjältarna:

”Nacka hade ingen kondition men var den bäste av oss.

Var effektiv, när han ville. Hade en specialfint med kroppen och slog precisa passningar, aldrig ett felpass.

Gunnar Gren jobbade hårt och hade fin blick för fotboll.

Kurre Hamrin var en typ som inte finns i dag, fintade också med kroppen.

Agne Simonsson, en härlig spelare som aldrig sköt ett hårt skott.

Kalle Svensson, hård. Det har jag ett starkt minne av från en match mot Helsingborgs IF. Jag blev liggande i fem minuter. Reste mig och kom igen och överraskade Rio-Kalle”.

Kvartetten Walter, Nell, Sigge och Lennart gjorde succé under idrottskaféet. De måste efteråt skriva autografer i Boken om Jernvallen, Sextio spännande år, som vi med hjälp av sponsorer, de som stod bakom bildspelet, kunde dela ut till alla de, som skulle få RF:s högsta utmärkelse på lördagskvällen gemensamma idrottsfest på Estraden i Gävle.

GHF fick beröm för programmet i Högbo Bruk:

”Tack för ett fint program vid arrangemanget på Högbo Bruk. Vi kan väl fortsättningsvis utväxla skrifter med mera”

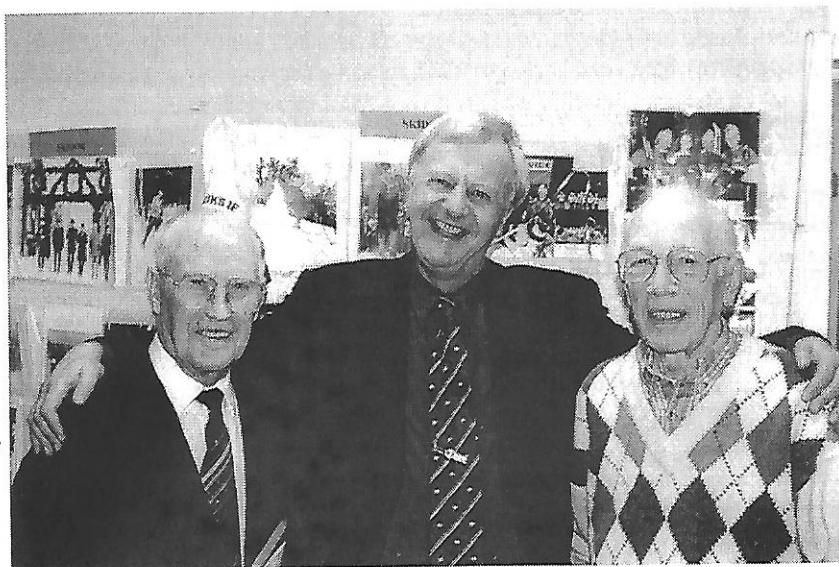
Det skriver Olof Toftby, ordförande i Borås Idrottshistoriska Sällskap, i ett tackbrev.

Jag, Kaj Annebrant, Anders Eriksson och Helge Rask deltog i idrottsfesten och fick inblick i hur stor idrottsrörelsen är i Sverige och Norden. Vi såg också i Högbo Bruk hur väl de som ett par timmar senare skulle bli hedersgäster i Gävle togs om hand väl av Sandvikens kommun. I grupper fick de se delar av Högbo Bruk, bjöds på mat och senare kaffe samt underhållning.

Verksamheten i bilder

Foto: KAJ ANNEBRANT

*Från årsmötet i Storvik.
90-åringarna Egon Sundberg och
Ingvar Bergkvist, båda Sandviken,
gratuleras av sportjournalisten Ulf
Jansson, i mitten, för många år inom
idrotten i distriktet.
I Ingvars fall 70 år som orienterare.*

*Idrottskaféet i Högbo Bruk. Lennart
Andersson, Walter Nyström, Nell
Sjöström Ersson och Sigge Parling
gjorde succé som berättare av egna
idrottsminnen för RF:s hedersgäster
under RIM-mötet 19 maj.*

*Helge och hans damer.
Vår ordförande tog chansen att krama
om bland andra Inga Hagström,
Sandviken, och Inger Rommedahl,
Järbo, när de besökte vår RIM-
utställning i konserthuset i Gävle.*

SAIK 100 år. Utställningen i stängda konsthallen i Sandviken blev mycket uppskattad. Den finns nu lagrad i Sandvikens Folkets Hus källare. Det har Lennart Andersson, vår arkivarie, bland andra sett till.

*Välbesökt årsmöte.
Vårt årsmöte i 100-årsjubilerande Storvik IF:s klubbhus lockade många medlemmar och programmet med Ulf Jansson, känd från radio och TV, som berättade minnen i mängd med anknytning till ishockey, fotboll och Gästrikland blev mycket uppskattat.*

RIM-utställningen. Anders Eriksson behövde inte känna sig ensam på vår utställning. Flera hundra besökare kom dit under RIM-dagarna i konserthuset 18-20 maj. Vi visade vårt fina, nya bildspel, sålde böcker och delade ut vårt medlemsblad.

Gefle IF 100 år 2002

Gefle IF kan fira 120-årsjubileum som Sveriges äldsta flergrensförening nästa år. Stora SM i friidrott på Gavlestadion blir en av höjdpunkterna under 2002 i Gästrikland.

Något från Gefle IF 1882-2001:

- 1882: Gefle Sportklubb som 1883 blir Gefle IF bildas. GIF är landets äldsta ännu levande förening med flera idrottsgrenar - främst friidrott och fotboll i Superettan.
- 1898: Erik Wiklund blir svensk mästare på 1 500 meter (4.32,4) och 10 000 meter (37.33,6).
- 1912: Josef Ternström blir femma i terräng i OS i Stockholm och tar guldmedalj i lag.
- 1914: Ternström sätter inofficiellt världsrekord på 3 000 m hinder (9.49,8).
- 1915: SM arrangeras. 150 deltagare från 44 föreningar.
- 1916: Claes Gille sätter svenskt rekord i stav (3.85).
- 1929: Erik Nilsson svensk mästare i stav (3.90).
- 1930: Sven Lundgren blir svensk mästare på 110 m häck (15,5). SM-guld i fem- (1928) och i tiokamp (1927).
- 1941: Gunder Hägg svarar för ett världsrekord, 1 500 meter (3.47,6).

- 1942: Hägg sätter ytterligare tio världsrekord: 1 500 meter (3.45,8)-5 000 meter (13.58,2).
- 1947: Världsrekord på 4x1 500 meter (Olle Åberg-Ingvar Bengtsson-Henry Eriksson-Gösta Bergkvist). Kvartetten förbättrade v-rekordet 1949.
- 1948: Henry Eriksson vinner OS-guld i London på 1500 meter (3.51,8).
- 1949: Världsrekord 4 x en engelsk mil (Bengtsson-Bergkvist-Åberg-Eriksson).
- 1952: Olle Åberg sätter v-rekord på 1 000 meter (2.21,3).
- 1968: Åke Nilsson blir sexa i spjut i OS i Mexiko (83.48).
- 1981: Olavi Kohlemainen vinner SM i spjut (81.74). Även guldman 1983.
- 1983: Claes Rahm SM-etta i tresteg (16.59). Mästare också 1986 (16.50).
- 1987: SM arrangeras. Peter Borglund segrar i spjut (80.30). Även 1988-1990.
- 1988: Ewa Johansson tar SM-guld på 400 meter (53.74), även 1989-1990-1992 och på 200 meter 1989.
- 1991: Annika Larsson tar SM-guld i diskus (50.70).
- Välkända ledare:** Sven Rohlén, Sven Hellström och Henry Eriksson.

Dröm blev verklighet

TACK VARE IDROTTE

Hans "Stöveln" Öberg har starka värderingar och känslor, när han redovisar sitt idrottsliv för sitt barnbarn Caroline Öberg. Under sina gymnasiestudier har hon i ett specialarbete valt att dokumentera och analysera farfars minnen och värderingar.

- Saknaden efter idrotten blev stark. Men då finns minnen kvar. Genom idrotten fick jag resa och se världen, träffa nya människor och kultur fick jag på köpet, säger Stöveln.

Positiv och tacksam till vad idrotten gav. Chansen till jobb, egen firma med tiden, stabilt familjeliv. Men han uttrycker viss tveksamhet om dagens hockeystjärnor förstår att rätt uppskatta enkla men viktiga värden i idrotten - nu när pengar styr så hårt.

Att idrotten förändrats för barn blir man ännu en gång påmind om. Som grabb började Hans spela fotboll och bandy hemma i kvarteret med skolkamrater. Först som 15 åring spelade han ishockey i Gävle GIK. Som stolt grabb hade han redan i 3:e klass fått spela i skollaget, fastän egentligen bara pojkar i 6:e-klassen skulle få representera skolan. Åter ett bevis på hur skolidrotten en gång hade större betydelse än idag.

Sedan rusade karriären i ishockey snabbt vidare. Framgångarna kom i klubblaget. Snart också i Tre Kronor och för många år framåt. I sin gula toppluva och i sin karaktäristiska spelstil var Stöveln snart både en symbol och legend i Gävles idrottsliv.

I Caroline Öbergs arbete skymtar viss förvåning över att farfar fortfarande kan få sådan uppmärksamhet, då hon redovisar hur brev än idag kan komma med önskemål om foto och autograf.

Hur var det då med bandyn? Varför gick Stöveln tillbaka till bandyn? Ishockeyn hade lockat som mer spektakulär.

- Att lägga in ett mål var lättare där, säger Stöveln. Men särskilt lockade ishockeyn som mer internationell i jämförelse med bandyn. Men med åren blev ishockeyn snabbare och fränare. Då tycks det ha blivit läge för att återvända till bandy. Segern med Skutskar i SM finalen på Stadion 1959 i strålände vintersol inför 28 848 åskådare (publikrekord) är ett oförglömligt idrottsminne.

Caroline Öbergs gymnasiearbete dokumenterar och kommenterar ett stort idrottsliv. Det kan utgöra ett fint föredöme hur man genom samtal och intervju kan rädda idrottshistoria till eftervärlden.

BO NORDLUND

Berättarkväll

Karl-Otto Aspgren, Håkan Lysén, Arne Persson och Thor Wedin deltog i en berättarkväll i lokala idrottens tecken, då sommarens trivselkväll i Hamrånge avslutades i september. Fyra föreningar var i centrum: Hamrånge GIK, Hamrångefjärdens IF, Norrsundets IF och bågskytteklubben BK Havspilen.

Dessutom talades om blott 25-åriga Orienteringsklubben Ödmården.

HGIF och NIF är mitt uppe i ett nära samarbete för att främja ungdomsfotbollen i bygden.

Det berättade Håkan Lysén om och såg ett samarbete mellan föreningarna som ett måste i tider då konkurrensen om de ungas tid är mycket stor.

Då Sandvikens IF ifrågasatte

"SVENNE BERKA" SOM MÅLVAKT MOT NAZITYSKLAND

Efter många om och men skulle det bli landskamp mellan Tyskland och Sverige hösten 1942 mitt under brinnande krig. Tyskland hade börjat svikta i kriget och lyckan kanske var på väg att vända. Sverige som åtminstone i tyska ögon ansågs neutralt fick allt hårdare kritik för att krafter i landet öppet framträdde med allt starkare opinion mot nazismen.

Nu skulle det i alla fall bli landskamp i Berlin den 20 september. Efter landskampen skulle sedan fotbollsförbundet få utstå bistra angrepp för att man lät sig förledas att delta i denna propaganda för Nazityskland. Från Tyskland skulle regimen strax före matchen skärpa tonen, då den svenska överledaren, göteborgaren och redaktören vid Idrottsbladet, "Ceve" Linde, vägrades visum och inresa. I tyska ögon tillhörde han den nazifientliga göteborgsgruppen.

Laguttagningen präglades av principen att bygga ett landslag på lång sikt, nästan med klubb lagets känsla. Spelare skulle få fortsatta chanser fastän de kanske inte lyckades helt i allsvenskan. UK, uttagningskommittén, drabbades följaktligen av hård kritik, inte minst från landsorten. I både Norrköping och Malmö gnydde man missnöjt.

Från Sandviken kom dock de skarpaste angreppen mot UK:s laguttagning. Där tyckte man med eftertryck att Sven Bergquist från Hammarby i botten på division 2 inte var något att ha. Sandvikens IF:s akrobatiske Stig Persson borde vara självklar i målet.

I Stockholm ställde *Aftonbladet* upp till försvar för Svenne Berka, vilket fick dåvarande sekreteraren i SIF, Bertil Ericsson ("dansködaren"), att gå i hårt svaromål. På åtta matcher hade Sven Bergquist släppt in 24 mål!

"Och att tro att en målvakt växer med uppgiften är en smula optimistiskt", hävdade Ericsson från Sandviken.

AT:s sportredaktion blev inte svaret skyldigt. Man kunde inte förstå varför kritiken kom från just Sandviken, då minst en kvartett målvakter var att föredraga framför den visserligen akrobatiske Stig Persson. Särskilt Torsten Lindberg (IFK Norrköping) eller "Gurra" Sjöberg (AIK). *Svenska Dagbladet* höll dock med opinionen från Sandviken. Svenne Berka hade inte varit bra.

Med bevakning av tyskt jaktflyg i tysk luftkorridor reste sedan det svenska landslaget till Berlin. Där togs laget emot av höga nazistiska företrädare för idrotten och levde ganska isolerat fram till matchen. Före avspark ställde lagen upp och det tyska laget samt de danska matchfunktionärerna gjorde nazisthälsning.

Spelet var jämnt och hårt. När 30 minuter återstod pricksköt Malte Mårtensson välplacerat 3-2 till Sverige.

Under de återstående 30 minuterna var Sven Bergquist formidabel och omutlig. Mycket av sitt rykte och sin legend skapade han just då.

Efter matchen blev det bankett och spelarna utbytte gåvor. Dagen därpå besökte det svenska laget den okände tyske soldatens grav och lade ned en krans. Samma eftermiddag flög landslaget hem till Sverige.

I pressrosorna visste lovorden till Sven Bergquist inga gränser. Idrottsbladet tyckte, att skrattar bäst som skrattar sist. "UK triumferade ånyo - medan Sandvikens IF som underkänt Svenne Berka fick se sin Stig Persson falla igenom: sex baklänges-mål i Halmstad"

Sven Bergquists relationer till Gästrikland i september 1942 slutar dock inte med detta. Nästa söndag den 28 september spelade han med sitt Hammarby division 2-match i Hofors. Inför matchen hyllades Svenne Berka för sin bragd i Berlin. När matchen började blev det inte lika roligt. Han fick kämpa framför ett dåligt försvar, men höll i alla fall Hammarby kvar i matchen. Ända tills Hofors AIF fick en straff. Svenne Berka tippade skottet över ribban. Domaren Gösta Karlson från Gävle vågade döma ny straff, då landslagshjälten inte stått stilla på linjen. Nästa straff kunde hjälten från Berlin inte göra något åt. Svenne Bergquist och Hammarby hade förlorat med 1-2 inför 803 åskådare i Hofors.

Källa: Christer Isaksson, Målvakterna Från Sigge Lindberg till Thomas Ravelli, W&W pocket ca 65 kr

En mycket intressant, levande svensk fotbollshistoria ur de legendariska målvakternas perspektiv

BO NORDLUND

Sven Bergquist, 1914-1996, 35 landskamper i fotboll 1935-1943.

Allsvensk i fem bollsporter: bandy, fotboll, handboll, ishockey och bowling.

Dyraste idrottsminnet: Matchen 2-3 mot Japan i Berlin OS 1936.

Svenne Berkas liv slutade tragiskt. Han blev påkörd bakifrån, förklarades och fick tillbringa många år i rullstol

Grattis Folke!

Folke Sundmark, tidigare i styrelsen för vår förening, fyllde 85 år 20 juni.

Han avslöjade då för Ulf Kriström hos Gefle Dagblad sin värvning av Thure Wickberg till Brynäs. Sandvikaren hade spelat ishockey (och fotboll) i Sandvikens IF. I Gävle blev hans ännu mycket levande storverk - Brynäs IF Hockey.

Folke arbetade hos Systembolaget i Sandviken - men var född på Brynäs, spelade handboll för Gefle SGF, Sportarna, men började under 1940-talet hjälpa till i Brynäs IF. Inledde med handbollen där.

Han blev arbetsförmedlare, var politiskt aktiv och valdes 1962 till idrottsintendent i Gävle.

Om han fått som han önskat skulle Gavlerinken haft plats för 18.000 åskådare. Folke är än i dag mycket idrottsintresserad och åskådare vid nästan alla Gefle IF:s hemmamatcher. Det är dock Brynäs IF, ishockeyn och fotbollen, som han är mest engagerad av. Folke är en erkänt duktig berättare med sinne för bra historier.

KAJ ANNEBRANT

Gunnar, SIF:are i 75 år

HAR VIGT SITT LIV ÅT IDROTT

Gunnar Andersson, 87 år den 6 oktober, är en av Sandvikens IF:s verkliga trotjänare.

Han är medlem sen 1926, spelade 15 allsvenska matcher i fotboll 1934-1941, handboll i division II under hela 1940-talet och var med och kvalade till allsvenskan, blev tränare i handboll och fotboll för ungdom, lagledare i fotboll och handboll och kassör i 15-20 år.

Men ännu längre bingo-föreståndare.

Han vill inte gärna synas utan helst verka i vardagen, även om han varit musiker och har scenvana från kända orkestrar sen snart 70 år. Han har lämnat estraderna men har ännu i dag kvar ett SIF-uppdrag. Säljer varje lördag Bingolotto i Domus.

Hans svåraste hedersuppdrag kom 1961.

SIF:s allsvenska fotbollsår tycktes ute, och allt-i-allon Gunnar Jansson hade svårt att få en lagledare till sitt lag i utförsbacken. Han frågade nästan hela Sandviken och fick bara nej.

- Jag kände mig tvingad att bli lagledare.

Det berättar Janssons mångåriga parhäst, Gunnar Andersson, och fortsätter:

- Fem, sex spelare slutade samtidigt, och Arne Hodin skrev på för Örta IF. Vi åkte också ur, och jag fick höra att det var mitt fel och tänkte att jag ska jobba vidare tills SIF kommer upp igen i fotbollens högsta serie.

Det har gått 40 år. Gunnar har sett sitt lags nästan alla matcher och kastats mellan hopp och förtvivlan. SIF kvalspelade till allsvenskan 1967, 1968, 1970 och 1971. Gunnar var kassör, kunde glädjas över att föreningens ekonomi kom i balans – men allsvenskt spel, nej!

- Ett kval kunde ge 100.000 kronor, och vi kunde betala alla våra skulder och lite till.

När Rolf Zetterlund värvades från Sandåkern måste SIF betala 25.000 kronor.

- Vi hade 2.000 kronor i kassan. Jag lånade 23.000 kronor av en privatperson och skulle sen betala av med en tusenlapp i månaden. Lånegivaren var nöjd efter 21.000 kronor och krävde ingen ränta.

Rolf var den förste SIF:aren med kontrakt

- En nyttig kille, en kämpe men lite tjurig. Gick av en match, när han var missnöjd med egna spelet inte med lagets, kommenterar Gunnar, som sett många fotbollsprofiler och kan se vad som är skillnad mellan dagens spelare och de på 1930- och 1950-talets mitt, då SIF var stort.

Hade upp mot 10.000 åskådare på Nya idrottsplatsen och över 20.000 en gång på Jernvallen.

Tolvårige Gunnar höll först på med friidrott. 1926 fanns inga pojklag. Han fick nöja sig med spel på vedbodsbackar och nån gång på gamla idrottsplatsen vid nuvarande Kanal kyrkan.

- Vi var några pojkar som lyckats köpa en ny tvåans boll och spelade själva över hela plan.

Det minns Gunnar, som sålde godis på Nya ip, nu Norra idrottsplatsen, i 1930-talets början och fick se alla de allsvenska matcherna med SIF-giganter som Einar Snitt, John Kling och Gösta Dunker...

Som 17-åring blev han junior och 1932 en i SIF-laget, som vann junior-DM.

Han jobbade som springgrabb i Rubens Herrekipering och fick tidigt rycka in som försäljare. I tidiga år väcktes även musikintresset. Gunnar spelade i orkestrar fram till för sex år

sen. Men i idrottslivet var junior-DM-guldet milstolpen som öppnade porten till A-laget.

När SIF i sista seriematchen 1935 skulle spela mot Gårda i Göteborg var Gunnar reserv. Gösta Dunder hade ett knä som låste sig ibland. Lagledare John Kling vågade inte ta någon risk. När matchen drog igång var Dunker dock med men inte Edvin "Hinden" Bergström. Planen var ju tung.

I motståndarlaget Gårda spelade legendaren "Svarte Filip" center. Det stod 0-0 i halvtid men i 38:e minuten av andra halvlek fick Gunnar Andersson en riktig smörpassning till segermålet.

Idrottsbladets fotograf var påpasslig, och tidningsbilden har Gunnar som bevis än i dag.

Det var också stort att spela i innertrion med Bertil Ericsson som center och Gösta Dunker.

En fotbollsexpert skrev om Gösta Dunker: "Hans jämlike lär de söka i Argentina".

Gunnar gjorde lumpen i Falun 1935 och tvingades avstå från många matcher. Resor kostade. I en handbollsmatch skadade han höften 1936, försökte komma åter till fotbollen året efter, men inte ens nye tränaren John Nicholsons dunderkur hjälpte:

- Han bodde på Brukshotellet. Jag fick komma dit och ordinerades omväxlande varm och kall dusch, men det stack ändå som knivar i ryggen. Men jag kunde börja med handboll igen. Fick spela fyra kval till allsvenskan och slutade inte som aktiv förrän 1949.

15 allsvenska fotbollsmatcher och tre mål blev det för honom på den gröna mattan.

SIF hade tagit upp handboll 1934.

- Vi satt i bussen in till Kungsbäck i Gävle och läste reglerna, minns Gunnar

Han hade stor del i lagets framgångar, spelade också fyra matcher i Gästriklands distriktslag.

Som lagledare försökte han få upp sitt lag i allsvenskan, men det blev en femte besvikelse. I alla år har han haft svårt att få tiden att räcka till åt alla sina intressen.

Han jobbade som ung treskift i rörverket, trakterade trumpet och spelade dragspel i orkestrar, spelade handboll och fotboll. Blev senare förman med bättre arbetstider men lika lite fritid på grund av det stora engagemanget i SIF. Men många, fina minnen,

Han engagerade sångaren Gösta "Snoddas" Nordgren till seriefinalen SIF-AIK 1951. Samma dag satte Snoddas publikrekord på Norra idrottsplatsen, spelade bandy där med Bollnäs GIF, sjöng i pausen och hade ett andra framträdande inför 2.175 åskådare i Jernvallens idrottshall.

Gunnar var ordförande i handbollssektionen och var vice kassör i fotbollsstyrelsen 1953-1962 samt kassör 1967-1973. I mitten av 50-talet hade han nöjet att ta emot stora intäkter när SIF:s A-lag lockade storpublik i fotbollsallsvenskan.

Gunnar var inköpare av utrustning och fick ett avtal med en holländsk skottillverkare. A-laget kunde kvittera ut ett par gratis, spelarna i reservlaget fick skorna till halva priset. Gunnar kom med initiativet SIF-vinsten i början av 1960-talet – spelet fick inte heta lotteri av skatteskal. I SIF-vinsten skulle 200 personer varje månad satsa tio kronor. Det blev flera, och Gunnar hade till som mest över 800 "kunder" och 30 uppbördsmän

Gunnar har sett många tränare under 70 år och säger:

Årsmötet i Storviks IF:s klubbhus 24 april:

Diplom delades ut till 90-åringarna Ingvar Bergkvist, aktiv orienterare i 70 år, Egon Sundberg, allsvensk fotbollsspelare i Sandvikens IF på 1930-talet, Torsåkers IF och Sandvikens Tennisklubb.

85 år: Sune Vogt, Storviks IF.
80 år: Evald Gabriellsson, ledare i Sandvikens AIK, Nils Kihlström, domare och ledare, Bengt Elmsved, Högbö AIK, och Birger Lindkvist, Storviks IF, samt Norrunds IF 75 år. Dessutom till: Sandvikens Brottarklubb 60 år och postumt till Sigurd "Rättarn" Carlsson, som spelat allsvensk fotboll i Sandvikens IF och fyllt 90 år.

De SIF-veteraner, Bruno Mostrom, till vänster, Gunnar Andersson och Egon Sundberg. Alla tre spelade allsvenskt för sin förening på 1930-talet. Egon, 90 år nu, värvades från Öckelbo

- En tränare kan inte göra ett lag men en viktig egenskap är att ha pondus.
En personlighet var Otto Dombos, som tog ut lag efter födelsedatum och styrketecknen.
Efter en match beställde han kaffe genom Gunnar till en samling för spelarna i Kajutan. Han dok inte upp själv men Gunnar fick tag i honom och en förklaring:
- Det var så slöa under matchen och kan sitta där själva. Vilka SIF-spelare minns du mest?
- De på 1930-talet och de i mitten av 1950-talet, John Kling, Gösta Dunker, Hinden Bergström, Bertil Ericsson, Arne Hödin...
Gunnar har väl inte givit upp hoppet om att få se SIF i en högre serie igen men var i våras nära att ge upp. Han gick faktiskt hem från Jernvallen i halvtid, när SIF spelades ut av Essinge (0-7 till slut).
- Men till i höst har laget ryckt upp sig. Tränaren Sulo Vattuvaa har givit spelarna moralisk kraft, tycker Gunnar, som inte kan tänka sig att SIF och SAIK Fotboll går samman för att det åter ska kunna bli allsvenskt spel på Jernvallen.
- Vi har olika kulturer, tycker Gunnar, som SAIK-värvaren "Lock-Erik" Eriksson försökte få till sin klubb i början av 1930-talet genom att hänga ett par fotbollskängor på dörren handtaget, sen han sett Gunnar i en korpmatch. Gunnar tror att han tog hand om skorna.

Uppdrag i Sandvikens IF:

Lagledare i handboll 1953
ungdomstränare i handboll och fotboll
Ordförande i handbollssektionen
1961 lagledare för allsvenska fotbollslaget
vice kassör i föreningen 1953-1962
kassör 1967-1973
bingoföreståndare 1962-1993
bingolotto-försäljare -2001

KAJ ANNEBRANT

För Gunnar Andersson har SIF alltid varit nummer ett. Han är själv en av dem som bidragit till att SIF är Sveriges 16:e bästa fotbollsklubb genom alla tider. Han och två andra Gunnar, Östund och Jansson, var under många år en kraftfull innerkrets i föreningen.
Det går han säkert inte med på för egen del.
Han ärades dock med en guldklocka (nummer 2 efter Gunnar Jansson), av SIF på 60-årsdagen 1974. Han har aldrig haft uppdag i distrikts- eller riksförbund utan jobbat i det tysta i SIF. En förstående fru har stött honom. Fick han bestämma själv skulle det här aldrig ha skrivits.